

Teveel afschot van waterwild in West-Europa

Het is te betreuren dat er nog steeds geen overleg is voor het organiseren van de jachttoestanden langs de kusten van de Noordzee, langs het Kanaal en de Atlantische kust. Dit door de Golfstroom omspoelde gebied is het specifieke overwinteringsgebied van talloze vogelsoorten uit Noord Europa. Slechts weinig vogels zijn in het gehele gebied wettelijk beschermd. Ik zou van de regelmatige bezoekers alleen de zwanen, de *lepelaar*, de ooievaars, de *Jan van Genten*, de *kluut* en de sterns kunnen noemen, maar alle andere soorten zijn in één of meer der landen waar het hier om gaat n.l. Frankrijk, Engeland, Ierland, België, Nederland, Denemarken en Duitsland wel jaagbaar. Zo mag de in Engeland, Nederland en Duitsland zo zeer beschermde *roerdomp* in Frankrijk worden geschoten en het pronkstuk van de Nederlandse reservaten, de *purperreiger*, zowel in België als Frankrijk. De *wulp* en de *tureluur* zijn alleen in Duitsland en Nederland beschermd en de *kemphaan* waar de Nederlanders en Duitsers zo trots op zijn, is niet alleen in Denemarken maar ook in Frankrijk en België een welkome buit. Het interessante *woudaapje* en de zo zeldzame *kwartelkoning* zijn bij onze zuiderburen vogelvrij en de in Engeland zo schaarse *strandplevier*, die ook hier al niet meer talrijk is, wordt langs de gehele Franse kust geschoten, tezamen met onze *bontbekjes*.

Waar in Frankrijk bovendien de jacht vanaf 14 juli tot 1 april wordt uitgeoefend (alleen voor de *wilde eend* wat korter) en zelfs langs de kust nog gedurende enkele weken in april en mei, terwijl het aantal jagers er steeds toeneemt, is het gevaar voor uitsterven van bepaalde soorten niet meer denkbeeldig, waarbij wij b.v. aan de *morinelplevier* denken. Waar het kleine grut, alle strandloperij en plevertjes b.v. bovendien in Noord Europa overal veilig is en dus niet geleerd heeft de mens te vrezen, komt de vernietiging langs de Franse kust nog eens extra hard aan. Het is dan ook geen wonder dat juist in Noordwest Frankrijk (aan de mondingen van de Somme en Authie) deze „jacht” met het meeste succes wordt beoefend, want de vervolging langs de zeer korte en druk bezochte Belgische kust speelt een rol. Bovendien ontbreken in België de uitgestrekte slik- en strandvlakten, die deze vogels zoeken.

Het schijnt noodzakelijk, dat geheel Scandinavië tezamen met Duitsland en Nederland, een fel protest doet horen aan het adres van België en Frankrijk en in veel mindere mate ook Engeland (waar o.a. de *tureluur* en de *wulp* nog jachtbuit zijn). Reeds wordt het aantal ruiters (*groenpootruiters*, *zwarte ruiters*, *witgatjes* en *bosruiters*) kleiner en hetzelfde is met *rosse grutto's* en *kanoeten* enz. het geval.

Hoewel tellingen helaas ontbreken, kan toch ongetwijfeld voor vele soorten in Noord Europa van een onderbevolking worden gesproken, ook in de geschikte biotopen. De Finnen hebben gepoogd over de totale aantallen enig inzicht te krijgen, maar hun cijfers geven over het totaal nog te weinig houvast.

Zo spoedig mogelijk dient de waterwildjacht

in West-Europa te worden beperkt tot het eigenlijke waterwild n.l. de eendachtigen. Al het geschiet op de plevertjes en strandlopers, onze kostbare weidevogels, op onvervangbare moerasvogels als *purperreigers*, *roerdompen* en *woudaapjes* dient te worden gestaakt, voordat het te laat is. Maar zou het gelukken de honderdduizenden Franse kustjagers hiervan te overtuigen? Voor de internationale vogelbescherming ligt hier een zware taak, die echter vervuld zal moeten worden.

H. B.

Het onderscheiden van eerstejaars bergeenden

Bij *bergeenden* zijn eerstejaarsvogels van september tot juli d.a.v. in het veld nog te onderscheiden van overjarige vogels. Zij hebben nl. een duidelijk zichtbare witte eindband aan de kleine slagpennen, die zich ook bij een deel der grote slagpennen nog voortzet. Bij overjarige *bergeenden* is de hele vleugelspiegel effen zwart. Men zie de afbeelding van een overjarige *bergeend* in vlucht in de „Vogelgids” (Pl. 13, naast blz. 76) en die van een eerstejaars *bergeend* in „Veldkenmerken van Steltlopers, Zwanen, Ganzen en Eenden” van L. Tinbergen. Behalve bij vliegende vogels is de witte eindband goed te zien bij vogels die toilet maken. Maebe en Van der Vloet hebben in „De Giervalk” (42, blz. 59-83) ook al op de bruikbaarheid van het kenmerk gewezen. Nu de gedegen studie van Timmerman in „Limosa” (33) over „De bergeend als broedvogel in Nederland” is verschenen, geloof ik dat het de moeite zou lonen om, indien mogelijk, steeds van alle *bergeenden* even na te gaan of het eerstejaars of overjarigen zijn en de aantallen van beide categorieën apart te noteren. Hiermee zouden wij wellicht de volgende aspecten van de biologie van de *bergeend* kunnen belichten:

1. eerstejaars *bergeenden* broeden, voor zover mij bekend, niet. Om een indruk van het aantal potentiële broedparen in ons land of in een bepaald gebied te krijgen, moeten wij bij onze veldtellingen de eerstejaars er uit kunnen ziften;
2. wij zouden misschien een indruk kunnen krijgen van de sterfte bij *bergeenden* in de loop van hun eerste jaar;
3. mogelijk blijkt bij eventuele toeneming der eerstejaars, dat speciaal de eerstejaars *bergeenden* uit noordelijker landen ons in de winter bezoeken;
4. misschien bestaat er een verschillende terreinkeuze bij de eerstejaars en overjarigen.

Bovenstaande vier punten zijn uiteraard maar suggesties, misschien blijkt in de loop van het waarnemen, dat de vraagstellingen onjuist zijn. Ook dat zou al winst zijn.

Zouden waarnemers die bereid zijn systematisch hierop te gaan letten en met ondergetekende samen te werken, dit aan zijn adres (Populierenlaan 7 te Middelburg) willen opgeven?

T. Lebrecht